

ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଜରିଆରେ ଶ୍ରୀମତୀ ବୁଲାଇ (ମୃତ)

ବନାମ

ଲାଇ ଧର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଫେବୃଆରୀ 19, 1997

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଏସ୍. ସାହିର ଅହମ୍ମଦ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିସ୍ୱୟ]

ୟୁ.ପି. ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଚେଦ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1950:

ଉପହାର - ଉପହାର ମାଧ୍ୟମରେ ଜମିର ହସ୍ତାନ୍ତରଣ - ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁମତି - ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା, ମଞ୍ଜୁରି ପ୍ରଦାନରେ କୌଣସି ବେଆଇନତା ନାହିଁ ।

ଧାରା 171(1)(g), 172(1)(b), 175 - ଶେଷ ପୁରୁଷଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ହସ୍ତାନ୍ତର - ଭୂମିଧର - ଶେଷ ପୁରୁଷ ଧାରକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତିନୋଟି ଉପହାର ଦଳିଲ - ଜୁନ୍ 1/2, 1951ରେ ଏବଂ 1957 ମସିହାରେ ତୃତୀୟତା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା - ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା, 1951 ମସିହାରେ ନିଷ୍ପାଦିତ ଦୁଇଟି ଉପହାର ଦଳିଲ ବୈଧ ଅଟେ ଏବଂ ସେହି ଦଳିଲଗୁଡ଼ିକ ଅଧୀନରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ତରାଧିକାର ପାଇଁ ଉଦ୍ଭୁତ ନାହିଁ - ତୃତୀୟ ଉପହାର ଦଳିଲ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଜମି ମାଲିକ 1957 ମସିହାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ଓ ଦୁଇ ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯାଇଥିଲେ - ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଧାରା 171(1)(b) ଉତ୍ତରାଧିକାର ଉଦ୍ଭୁତ ରହିଛି ଏବଂ ଦୁଇ ବିଧବା ମିଳିତ ଭାବରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେବେ - ଯେହେତୁ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବେଳେ ଜଣେ ବିଧବା ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ, ଅନ୍ୟ ସହ-ବିଧବା ଧାରା 175 ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବେ ସଫଳ ହେବେ - ଅଧିକ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟ ସହ-ବିଧବା ମଧ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ - ଧାରା 171(1)(g) ସହିତ ପଠନ କରାଯାଉଥିବା ଧାରା 172(1)(b) ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଦ୍ୱାରା ପୁରୁଷ ଧାରକଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ତିନି ଜୀବିତ ଝିଅ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେବେ - ଉକ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିରେ 1957 ମସିହାର ତୃତୀୟ ଉପହାର ଦଳିଲ ଅନୁଯାୟୀ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ପର୍କରେ, ସମସ୍ତ ତିନି ଝିଅ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି ।

ଦେଖାନୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା: ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 3456/1979 ।

S.A. ସଂଖ୍ୟା 500/1965ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 14.12.77 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପି. ପି. କୁନେଜା ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଟି. ଏନ୍. ସିଂହ, ଏସ୍. ଏନ୍. ସିଂହ ଏବଂ ବି. ଏମ୍. ଶର୍ମା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା:

ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 500/65 ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ 14 ଡିସେମ୍ବର, 1977 ତାରିଖର ରାୟରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲ ଉତ୍ତର ହୋଇଛି ।

ସ୍ୱୀକୃତ ତଥ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ପରିବାରର ଶେଷ ପୁରୁଷ-ଧାରକ, ବେଚନ୍ କ ଦୁଇ ପତ୍ନୀ ଥିଲେ, ଭୂଜି ଏବଂ ଭିକନି । ଭୂଜି ତିନି ଝିଅକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଥିଲେ, ଯିଏ ଥିଲେ ଗୁଲାବି, ସୁଲାବି ଏବଂ ଅପିଲକାରୀ, ବୁଲାଇ । 7.2.1963 ତାରିଖରେ ଗୁଲାବିଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀମତୀ ଭୂଜିଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଲାବି ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ବୁଲାଇକୁ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ବେଚନ୍ କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପତ୍ନୀ ଭିକନିଙ୍କର ଲାଲଧର ନାମକ ଏକ ପୁଅ ଥିଲା, ଯିଏକି ତାଙ୍କ ପୂର୍ବ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଠାରୁ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ, ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସେ ବେଚନ୍ କୁ ବିବାହ କରିଥିଲେ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସହିତ ଆଣିଥିଲେ । ବେଚନ୍ କ ସହ ବିବାହ ପରେ ତାଙ୍କର ଗୁନିଆ ନାମକ ଏକ ଝିଅ ହୋଇଥିଲା । ୟୁ.ପି. ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଚେଦ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1950 ଅଧୀନରେ ଜଣେ ଭୂମିଦାର ଥିବା ବେଚନଙ୍କ ଜୀବନକାଳରେ, ସେ ଲାଲଧରଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ତିନୋଟି ଉପହାର ଦଲିଲ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ଉପହାର ଦଲିଲ 1951 ମସିହାରେ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଉପହାର ଦଲିଲ 18.11.57 ତାରିଖରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଉକ୍ତ ଉପହାର ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା, ଅପିଲୀୟ ଅଦାଲତ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ଉପହାର ଦଲିଲର ବୈଧତାକୁ କାଏମ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଉପହାର ଦଲିଲକୁ ଅବୈଧ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ କୁନେଜା ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ଅନୁମତି ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ଏହା ଅବୈଧ ଥିଲା । ସେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ଉପହାର ଦଲିଲ କୁନ୍

1, 1951 ଏବଂ ଜୁନ୍ 2, 1951 ତାରିଖରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନୁମତି ପାଇଁ 1.1.1951 ତାରିଖରେ ଉପପ୍ରଭାଗ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତା 'ପରଦିନ, ଅର୍ଥାତ୍ ଜୁନ୍ 2, 1951 ତାରିଖରେ ଏହାର ଅନୁମୋଦନ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 24ର ପରଦିନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଦ୍ୱାରା, ଏହି ଯୁକ୍ତି କରାଯାଏ ଯେ ଏକ ଦାନ ମାଧ୍ୟମରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁମତି ମଧ୍ୟ ହସ୍ତାନ୍ତରକୁ ବୈଧ କରିଥାଏ । ମଞ୍ଜୁରି ପ୍ରଦାନରେ ଆମେ କୌଣସି ଅଦୃଢତା ପାଇନାହିଁ । ଏହା ପରେ ଶ୍ରୀ ଜୁନେଜାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ପ୍ରଭାଗର ପରିସର ବାହାରେ ଜମି ଅବସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିବାର କୌଣସି ଅଧିକାରୀତା ଉପପ୍ରଭାଗ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାନଚିତ୍ରକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଜମି କେବଳ ସେହି ଉପପ୍ରଭାଗରେ ଅବସ୍ଥିତ ଅଟେ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ତାଙ୍କ ଅଧିକାରୀତା ରହିଛି । ଏହା ପରେ ଏହା ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଏହା କୌଣସି ପକ୍ଷର ପ୍ରାର୍ଥନା ନୁହେଁ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନର ଭିତରକୁ ଯିବା ଉଚିତ ହୋଇନାଥାନ୍ତ । ବୋଧହୁଏ ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଠିକ୍ ଅଟନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ବିବେକକୁ ସମ୍ମତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତି ସରକାରୀ ମାନଚିତ୍ରକୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଦେଖିଲେ ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ଯେ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଜମିଗୁଡ଼ିକ ଅବସ୍ଥିତ ଅଟେ । ଯେହେତୁ ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତି ନ୍ୟାୟ କରିବା ପାଇଁ ଏହା କରିଛନ୍ତି, ଏହା ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଆମେ ଅନୁଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲର ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରୁନାହିଁ । ତେଣୁ, ଜୁନ୍ 1/2, 1951 ତାରିଖର ଦୁଇଟି ଉପହାର ଦଲିଲ ବୈଧ ଅଟେ । ସେହି ଦୁଇଟି ଉପହାର ଦଲିଲ ଅନୁଯାୟୀ, ଲାଲଧରଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତି ମିଳିଛି ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ଉତ୍ତରାଧିକାର ପାଇଁ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନାହିଁ ।

ତୃତୀୟ ଉପହାର ଦଲିଲ ଅଧୀନରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଏହା ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ ବେତନ୍ 1957 ମସିହାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 171(b) ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଅଛି ଏବଂ ଖଣ୍ଡ (b) ଅନୁଯାୟୀ ବିଧବାଜଣକ ସମ୍ପତ୍ତିର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହୋଇଛନ୍ତି । ଯେହେତୁ ସେ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଦ୍ୱାରା ଦୁଇ ବିଧବାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ, ଦୁଇ ବିଧବା ମିଳିତ ଭାବରେ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଉତ୍ତରାଧିକାର ପାଇଥିଲେ । ଯେହେତୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାବେଳେ ତୁଙ୍ଗୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା, ତେଣୁ ସହ-ବିଧବା, ଅର୍ଥାତ୍, ଭିକନି

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 175 ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଦ୍ଵାରା ଭୁସମ୍ପତ୍ତିରେ ଉତ୍ତରାଧିକାର ପାଇଥିଲେ ଯାହା ଏହିପରି ଅଟେ:

"175.ଉତ୍ତରଜୀବୀ ନୀତି ଦ୍ଵାରା ସତ୍ତ୍ଵ ହସ୍ତାନ୍ତର. - ଜଣେ ସହ-ବିଧବା, କିମ୍ବା ଜଣେ ସହ-ଭୋଗଦଖଲ-ଧାରକଙ୍କ ମାମଲାରେ, ଯିଏ ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେବାକୁ ହକଦାର ଥିବା କୌଣସି ଦାୟାଦଙ୍କୁ ନ ଛାଡ଼ି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରନ୍ତି, ଏହିପରି ଦଖଲରେ ସତ୍ତ୍ଵ ଉତ୍ତରଜୀବୀ ନୀତି ଦ୍ଵାରା ହସ୍ତାନ୍ତର ହେବ ।"

ଏହି ଅପିଲ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାବେଳେ, ସହ-ବିଧବା, ଅର୍ଥାତ୍, ଭିକନି ମଧ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ।

ଫଳସ୍ଵରୂପ, ଯଦି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସହ-ବିଧବା ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେବାକୁ ହକଦାର ଥିବା କୌଣସି ଦାୟାଦଙ୍କୁ ନ ଛାଡ଼ି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରନ୍ତି, ତେବେ ଏହିପରି ଦଖଲରେ ସତ୍ତ୍ଵ ଉତ୍ତରଜୀବୀ ନୀତି ଦ୍ଵାରା ହସ୍ତାନ୍ତର ହେବ । ଯେହେତୁ ସେ ଜଣେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ-କନ୍ୟା, ଯଥା ଗୁନିୟାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯାଇଥିଲେ, ଏବଂ ସମାନ ଭାବରେ ଭୁଜି ତାଙ୍କ ତିନି ଝିଅ ଗୁଲାବି, ଶୁଲାବି ଏବଂ ବୁଲାକିଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯାଇଥିଲେ, ଏବଂ ଗୁଲାବି ମା 'ଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିଥିଲେ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 172(1)(b) ସହିତ 171(1)(g) ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଦ୍ଵାରା ଶୁଲାବି, ବୁଲାକି ଏବଂ ଗୁନିୟା ପୁରୁଷ ଧାରକଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେବେ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, 18 ନଭେମ୍ବର, 1957 ତାରିଖର ତୃତୀୟ ଉପହାର ଦଲିଲ ଅନୁଯାୟୀ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ତିନିଜଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି ।

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ବିଚାରଣ ଅଦାଲତର ବିଚାରାଦେଶକୁ ଉପରୋକ୍ତ ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତିତ କରାଯାଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଆର୍. ପି.

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ତ୍ରୀକରଣ

“ଉପଭାଷା ରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟତ୍ତ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତା ଲେଙ୍କା,

ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ